

HMS - DATABLAD

SAFEPRIME PU3

Revisjonsdato: 18.05.2006

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Handelsnavn	SAFEPRIME PU3
Revisjonsdato	18.05.2006
Produsent, importør	FJERBY A/S Nedre Rælingsvei 429 2008 Fjerdingby Telefon: 64 80 26 50 Fax: 64 80 26 55
Internett	http://www.fjerby.no
Deklarasjons-nr	42510
Produkttype/Anvendelse	Løsemiddelbasert polyuretan primer - 5 liter.
Utarbeidet av	Akre-Aas Miljøkjemi AS - Tlf. 72 41 10 01

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Ingrediens	EC-nr.	CAS-nr.	Vekt-%	Klass.	R-setninger
Difenylnmetandiisocyanat, isomere og homologe		9016-87-9	20-30	Xn	20-36/37/38-42/43
1,2,4-Trimetylbenzen	202-436-9	95-63-6	10-20	Xn,N	10-20-36/37/38-51/53
Solventnafta (petr.) lett aromatisk	265-199-0	64742-95-6	10-20	Xn,N	10-37-65-66-67-51/53
Nafta, lavtkokende hydrogenavsvovlet	265-185-4	64742-82-1	5-10	Xn,N	10-65-66-67-51/53

Tegnforklaring Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplosiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig. R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer Klassifiseringen ovenfor gjelder produktets enkelte ingredienser, og det er tatt hensyn til stofflistens noter. Note P: Petroleumsdestillater med <0,1% benzen er ikke klassifisert som kreftfremkallende.

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Faresymboler

HELSESKADELIG

MILJØSKADELIG

Farebeskrivelse Brannfarlig. Farlig ved innånding. Irriterer øynene, luftveiene og huden. Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt. Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

SAFEPRIME PU3

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Annen informasjon

Tilskadekomne bringes i sikkerhet, holdes varm og i ro. Ved bevisstløshet; sørg for åpne luftveier, løs opp stramme klær og legg pasienten i stabilt sideleie. Ved livløshet; gi kunstig åndedrett og hjertekompresjon. Gi ikke drikke til pasient med nedsatt bevissthet. Vurder behov for lege. Personer som en gang har vært utsatt for akutt isocyanat-forgiftning kan senere reagere overfølsomt på selv ubetydelig eksponering. Øyeblikkelig legehjelp kan være nødvendig.

Innånding

Sørg for frisk luft. Søk lege i tilfelle ubehag, også dersom symptomer skulle opptre flere timer etter eksponering.

Hudkontakt

Søl på huden fjernes straks med såpe og vann. Polyglykolbasert hudrensemiddel eller maisolje kan være mer effektivt enn såpe og vann. Fjern øyeblikkelig tilsølt tøy. Skyll etter med 30% oppløsning av isopropanol. Bruk en fuktighetsbevarende krem. Tilsølte klær må vaskes godt før de igjen kan tas i bruk. Søk lege i tilfelle vedvarende irritasjon.

Øyekontakt

Skyll forsiktig med rikelig mengde vann i flere minutter. Løft øyelokkene. Fjern eventuelle kontaktlinser. Søk lege i tilfelle vedvarende smerte eller synsforstyrrelse.

Svelging

Rens munnhulen og drikk et glass melk eller vann. Gi gjerne aktivt kull, om tilgjengelig. Brekninger skal ikke fremkalles. Om spontane brekninger skulle inntreffe, hold hodet lavt for å unngå aspirasjon til lungene. Søk straks lege.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Passende slukningsmidler

Karbondioksyd, pulver, skum, vanntåke.

Uegnete slukningsmidler

Vann i hel stråle.

Brann og eksplosjonsfarer

Brannfarlig væske av DBE-klasse B. Dampene er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder, samt akkumuleres på lavtliggende steder med fare for eksplosjon eller antennelse. I tilfelle brann utvikles irriterende røyk med innhold av potensielt farlige nedbrytningsprodukter. Tette beholdere kan eksplodere ved sterk oppvarming.

Personlig verneutstyr

Bruk egnede verneklær, luftforsynt åndedrettsvern eller røykdykkerutstyr i tilfelle større brann eller eksponering for røykgasser.

Annen informasjon

Eksponerte beholdere kjøles med vann eller fjernes, om dette kan gjøres uten fare. Unngå utslipp av forurenset avrenningsvann til kloakkavløp eller vannmiljø.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell

Motorer stoppes og mulige tennkilder fjernes. Sørg for god ventilasjon / utlufting. Unngå innånding av damp og kontakt med hud og øyne. Bruk personlig verneutstyr, se punkt 8. Hold folk og dyr vekk fra det forurensete området og sørg for varsling av personer som kan berøres. Observer at tilsølt gulv / veibane kan være meget glatt.

SAFEPRIME PU3

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

Sikkerhetstiltak for å beskytte miljø

Dem opp for spredning. Må ikke slippes i kloakkavløp. Kan være giftig for vannlevende organismer. Større utslipp til vann, jord eller luft skal meldes til Brannvesenet.

Egnede metoder for skadebegrensning og opprensning

Søl fjernes med absorberende eller mekaniske hjelpemidler og samles i egnet avfallsbeholder på et sikkert sted, slik at ingen ved uhell kan komme i kontakt med stoffet. Det forurensete området rengjøres med en dekontamineringsvæske bestående av ca. 20% isopropanol, 5% konsentrert salmiakk og 75% vann. Oppsamlet materiale kan uskadeliggjøres med samme dekontamineringsvæske eller ved tilsetning av vann i 24 timer i åpne beholdere på et avsperrert og ventilert sted.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

Spesielle egenskaper og farer

Personer som skal arbeide med isocyanat, eller med vask og renhold, skal være orientert om helsefare og vernetiltak, og skal på forhånd være undersøkt av lege.

Håndteringsveiledning

Beholder må åpnes forsiktig p.g.a. mulig overtrykk. Produktet må bare brukes på godt ventilerte steder. Unngå innånding og enhver hudkontakt med stoffet. Bruk ikke kontaktlinser. Gå ikke med tilsølte klær. Unngå ild og varme gjenstander. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i nærheten av arbeidsstedet.

Lagringsanvisning

Lagres i tett lukket originalemballasje i tørt, temperert og ventilert rom. Beskyttes mot varme og direkte sollys. Brannfarlig væske av DBE-klasse B. Oppbevares utilgjengelig for barn.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Ingrediens	CAS-nr.	Normtype	Adm. Norm	Anm.
Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe	9016-87-9		0,05mg/m ³	A
1,2,4-Trimetylbenzen	95-63-6		100mg/m ³ , 20ppm	
Solventnafta (petr.) lett aromatisk	64742-95-6		120mg/m ³ , 25ppm	
Nafta, lavtkokende hydrogenvæske	64742-82-1		275mg/m ³ , 50ppm	

Administrativ norm anmerkning

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2003. Anm. A: Stoffet skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveiene eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt har anmerkningen A.

Forebyggende tiltak

Gode hygieniske rutiner er meget viktig ved kontakt med uherdet polyuretan. Sørg for god allmenventilasjon. Mekanisk ventilasjon eller punktavsug kan behøves. Eksponert hud vaskes regelmessig med vann og såpe etter hvert skift, ved pauser og toalettbesøk. Gå ikke med tilsølte klær. Alt personlig verneutstyr skal være CE-merket. Personer med kronisk bronkitt eller allergisk lungesykdom må ikke eksponeres for isocyanater. Dekontamineringsvæske for isocyanat skal være lett tilgjengelig.

Åndedrettsvern

Ved fare for innånding brukes tett maske med filter A2-P2. Ved dårlig ventilasjon, sprøyting eller lengre tids arbeider må det brukes luftforsynt åndedrettsvern.

Øyevern

Bruk briller / ansiktsmaske i samsvar med Standard EN 166 ved arbeid som kan medføre fare for sprut. Øyedusj bør være tilgjengelig.

HMS - DATABLAD

SAFEPRIME PU3

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

Arbeidshansker	Bruk kjemikalieresistente hansker CE kategori 2 i henhold til NS-EN 374. Vernehansker av PVC, syntetisk gummi eller Viton (fluorgummi). Bruk hansker med lange mansjetter. Benytt hansker med tilstrekkelig lang beskyttelsestid og skift hansker ved behov.
Verneklær	Bruk egnede overtrekksklær ved fare for hudkontakt. Beskyttende løsarmer av engangstype anbefales. Eksponerte hudpartier kan beskyttes med barriere krem før arbeidets begynnelse og vaskes godt med såpe og vann etter arbeidet. Gå ikke med klær som er gjennomtrukket av produktet. Tilsølte klær tas av og vaskes før ny bruk. Tilsølt hud rengjøres snarest med egnet håndresekrem, etterfulgt av såpe og lunkent vann.
Annen informasjon	Forskrift om bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen - AT best.nr. 524. Forskrift om vern mot eksponering for kjemikalier på arbeidsplassen (Kjemikalieforskriften) av 8. mars 2001, Arbeidstilsynets bestillingsnr. 566. Orientering om fremstilling og bruk av polyuretanprodukter, best.nr. 536 fra Direktoratet for Arbeidstilsynet.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form	Væske
Farge	Sølvgrå
Lukt	Aromatisk
Oppløselig i	aromatiske hydrokarboner
Kokepunkt	>160 °C
Smelte/frysepunkt	<0 °C
Tetthet	1,08 g/cm ³
Ekspløsjonsområde	0,9 - 6,0 Vol %
Løselighet i vann	Uløselig
Damptrykk	ikke kjent
Viskositet	>7 mm ² /s v/40°C
Tenn temperatur	>400 °C
Damp tetthet (luft=1)	> 1
Flammepunkt	>40 °C (closed cup)

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Normalt stabil.
Reagerer med	Isocyanater herder med vann og alkoholer under dannelse av fast polyuretan. Kan reagere kraftig med aminer, syrer og baser. Reagerer med vann under dannelse av karbondioksyd-gass og med fare for trykkøkning i lukket emballasje.

SAFEPRIME PU3

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

Farlige spaltningsprodukter Ingen farlige nedbrytningsprodukter ved normal bruk. I tilfelle brann kan det dannes giftig røyk med innhold av cyanider, monomer isocyanat, nitrogenoksyder og karbonmonoksyd.

11. HELSEFAREOPPLYSNINGER

Annen informasjon	Inneholder flyktige hydrokarboner, som kan påvirke sentralnervesystemet. Både væsken og dampene virker svært irriterende. MDI kan medføre toksiske effekter ved konsentrasjoner under luktegrensen. Symptomene kan ofte utvikles en tid etter eksponering, f. eks. etter avsluttet arbeidsdag og om natten.
Innånding	Innånding av isocyanat kan føre til hoste og astmalignende, pipende åndedrett, åndenød, bronkitt, lungeødem og lungebetennelse. Produktet er lite flyktig ved romtemperatur, men innånding av selv lave konsentrasjoner kan gi irritasjon. Innånding av store mengder løsemiddeldamp kan gi hodepine og uvelhet, i alvorligste fall skade på nervesystemet.
Hudkontakt	Hudkontakt virker irriterende. Fare for sprekkdannelser og kontakteksem. Sensibilisering og allergiske reaksjoner kan ikke utelukkes. Dyreforsøk har vist at isocyanat kan absorberes i huden og indirekte påvirke luftveiene.
Øyekontakt	Sprut i øynene eller høye dampkonsentrasjoner vil virke irriterende og kan føre til skade.
Svelging	Svelging vil irritere slimhinnene i munn, svelg og magesekk med brennende ubehag. Fare for lever- og lungeskader. Stoffklassifiseringen Xn og R-65 bortfaller da produktets viskositet er >7 cSt (mm ² /s v/40°C).
Akutte og kroniske skadevirkninger	Langvarig eksponering for isocyanat kan føre til nedsatt toleranse, slik at selv lave konsentrasjoner kan gi astmalignende anfall. Høy eksponering kan føre til varig nedsatt lungefunksjon.
Allergi	Isocyanater er sterkt allergifremkallende ved innånding, og kan gi reaksjoner som astmalignende anfall ved lave konsentrasjoner. Korttidsnorm for diisocyanater er 0,01 ppm. Også sensibiliserende ved hudkontakt.
Mutagene effekter	Ingen kjent mutagen effekt.
Kreft	Ingen kjent kreftfare.
Reproduksjons- skade effekter	Ingen kjent reproduksjonsskadelig effekt.

12. MILJØOPPLYSNINGER

Mobilitet	Produktet er tyngre enn vann og lite løselig i vann. Løsemidlene fordamper raskt.
Nedbrytbarhet	Løsemidlene oksyderes hurtig ved fotokjemiske reaksjoner i luft. Herdet produkt er meget langsomt biologisk nedbrytbart.
Akkumulering	Bioakkumulering er ikke sannsynlig.
Økotoksisitet	Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i miljøet.

HMS - DATABLAD

SAFEPRIME PU3

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Generelt Restprodukter med ureagert isocyanat leveres som farlig avfall til autorisert mottager. Tomme beholdere må dekontamineres med vann før de kastes. La stå 24 timer i åpen beholder på et sikkert og godt ventilert sted. Vaskeoppløsningen kan etter bruk helles i kloakken, skylle etter med rent vann. Fast herdet produkt kan leveres som restavfall. Avfallsbesitteren er ansvarlig for korrekt behandling av restprodukter.

Avfallsgrupper Avfallstoff nr. 7121 - Polymeriserende stoff, isocyanater. EAL-kode 08 05 01. EAL-koden er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Se forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 1/6-2004.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

UN nummer	1263
Fareseddel	3
Forpakningsgruppe	III
ADR/RID- Klasse	3
ADR/RID- Klass. Kode	F1
ADR/RID- Farenummer	-
ADR/RID- Begrensede mengder	LQ 6 (5 liter)
ADR/RID- varenavn	MALINGRELATERT STOFF
IMDG- Klasse	3
IMDG- marine pollutant	Ja
IMDG- EmS	F-E, S-E
IMDG- limited quantities	5 liter
Flammepunkt	>40 °C (closed cup)
IMDG- Proper sh. name	PAINT RELATED MATERIAL
IATA- klasse	3
Annen transport-informasjon	Produktet vil normalt komme inn under bestemmelsene om "Begrensede mengder". Se detaljerte bestemmelser om transport av farlig gods i publikasjoner fra ADR /RID (vei / jernbane), IMDG (sjø) og IATA (luft).

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

HMS - DATABLAD

SAFEPRIME PU3

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

Faresymboler

HELSEKADELIG

MILJØSKADELIG

R-setninger

- R-10 Brannfarlig.
R-20 Farlig ved innånding.
R-36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden.
R-42/43 Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt.
R-51/53 Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

S-setninger

- S-23 Unngå innånding av damp/sprøytetåke.
S-36/37 Bruk egnede verneklær og vernehansker.
S-45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
S-51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder.
S-60 Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som farlig avfall.

Inneholder isocyanater. Se informasjon fra produsenten.

Referanser

Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier, 16. juli 2002, sist revidert 1. juli 2005 i henhold til EU direktiv 2004/73/EF.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR BRUKERENS SIKKERHET OG HELSE

Relevante risiko setninger

R-setninger som inngår i produktets merking er oppgitt i avsnitt 15 ovenfor. Her følger en liste over alle relevante R-setninger for de ingredienser som er oppgitt i avsnitt 2. R-10 Brannfarlig. R-20 Farlig ved innånding. R-36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden. R-42/43 Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt. R-51/53 Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. R-65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging. R-66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. R-67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

YI-tall

1600 - 2400

Informasjonskilder

Produsentdatablad datert 23.01.03.

HMS Datablad utarbeidet og kvalitetssikret av Akre-Aas Miljøkjemi AS i henhold til forskrift om utarbeidelse og distribusjon av HMS datablad for farlige kjemikalier av 19/12-97, revidert 2002 i henhold til EU direktiver 91/155 EØF, 93/112/EØF og 2001/58/EF.

Leverandørens anmerkninger

HMS-databladet er oppdatert og revidert i henhold til nye forskrifter. Revidert klassifisering og merking, samt endringer i punkt, 2, 4, 8, 13, 14, 15, 16.

Erstatter

10.10.2003

Utskriftsdato

19.05.2006

<http://www.lokesoftware.no>

HMS - DATABLAD

SAFEPRIME PU3

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

--- HMS-DATABLAD i henhold til direktiv 2001/58/EU ---